

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería comunitaria I

Materia	Enfermería comunitaria I			
Código	V53G140V01104			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Giráldez Miranda, Esperanza María			
Profesorado	Cavero Zamorano, Jorge Eduardo Enríquez de Salamanca Holzinger, Ignacio Martín Giráldez Miranda, Esperanza María			
Correo-e	mgiraldez@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Esta materia introduce a *os *estudantes nel modelo de la Enfermería Comunitaria, para identificar problemas de *saúde, con *orixe en *os seus determinantes *sociais, *culturais *e medio *ambientais.			

Competencias

Código	
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural.
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas.
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles.
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do ámbito, para atender ás persoas en situacións de saúde ou enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos de poboación, identificando as posibles causas dos problemas de saúde.
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Ser capaz de manexar el concepto saúde- enfermidade e de aplicar noções de Demografía sanitaria.	B4 B16	C24 C26	D5
Ser capaz de aplicar el Método epidemiolóxico e os Modelos *causales	B5 B6	C23 C25	

Contidos

Tema

Saúde e enfermidade: concepto ecolóxico. Historia da saúde pública
 Determinantes de saúde. Niveis de prevención. Historia de la Enfermaría Comunitaria
 Saúde comunitaria. Enfermaría de saúde pública.

- 1) Estado e Situación da saúde.
- 2) Compoñentes principais para el estudo del Estado e Situación de Saúde Poboacional.
- 3) Condicionantes da Saúde
- 4) Concepto de Risco, factor de Risco* e Grupos de Alto risco.
- 5) Medición do Risco
  - a. Determinantes Biolóxicos de Saúde
  - *b. Determinantes e saúde ambiental
  - *c. Determinantes Socioeconómicos de Saúde

Demografía sanitaria: Composición e dinámica da poboación. Mortalidade, natalidade, fecundidade. As migracións.

Demografía estática e dinámica
 Indicadores:
 a. Mortalidade
 *b. Natalidade
 *c. Fecundidade
 d. Migración
 Compoñentes de crecemento e desenvolvemento

Saúde ambiental e ecolóxica: a saúde en relación con el auga, el aire, el clima. Contaminación ambiental. Tratamento de residuos e pragas. Microbioloxía. Desinfección e *esterilización

RESIDUOS
 Plan de xestión de residuos
 Manexo de residuos sanitarios segregación, almacenamento e tratamento.
 CONTROL DA *INFECCION
 Cadea epidemiolóxica
 Microbioloxía
 Introducción as enfermidades *transmisibles
 Medidas de Prevención da infección: Precaucións *Stándard e fronte ao mecanismo de transmisión
 Desinfección e *esterilización

*Epidemioloxía: Marco conceptual e evolución histórica. Método epidemiolóxico. Teoría da causalidade. Modelos *causales. Medidas de frecuencia: Incidente e prevalencia. Medidas de risco. Risco relativo e atribuíble. *Epidemioloxía descritiva e analítica. *Epidemioloxía experimental. Vixilancia epidemiolóxica.

a. Definición
 *b. Causalidade. Teorías e modelos
 *c. Indicadores epidemiolóxicos. Medidas de frecuencia, asociación e impacto
 *Epidemioloxía descritiva, experimental e vixilancia epidemiolóxica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	20	20
Sesión maxistral	50	0	50
Estudo de casos/análises de situacións	10	40	50
Traballos tutelados	0	25	25
Actividades introdutorias	3	0	3
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou *algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballos tutelados	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita □ baixo titorización do equipo docente

Actividades introductorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballos tutelados	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita □ baixo titorización do equipo docente, mediante concertación de citas presenciais, consulta por correo ou outros vías.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos tutelados	Otogaranse un máximo de dous puntos a os traballos realizados polos alumnos de forma individual ou colectiva segundo se establezca na explicación do proxecto a realizar.	20	B5 B6 B16	C23 C25	D5
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	80	B4 B6	C23 C24 C25 C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Piedrola et al., **Medicina Preventiva y Salud Pública**,
 David L. Heymann, **El control de las enfermedades transmisibles**,
 M. SZKLO; J. NIETO, **Epidemiología intermedia**,
 Ana Belén Salamanca Castro, **El aeiou de la investigación en enfermería**,
 Josep Mª Argimon Pallás, **Métodos de investigación clínica y epidemiológica**,
 Toledo Curbelo, **Fundamentos de salud pública**,
 Center of Disease Control, **Nursing homes and Assisted living**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría comunitaria II/V53G140V01206

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estatística: Estatística/V53G140V01106